

worden van het spel, dat eerder licht – en vooral efficiënt – gehouden wordt. Wie in deze chaos moet overleven heeft niet veel tijd voor emoties of kan zich de kwetsbaarheid ervan niet permitteren. In haar regieaanwijzingen heeft Eva Bal kennelijk elke aanloop naar de vertolking van emoties verboden. De diverse situaties worden kort en krachtig in scène gezet. De emoties komen later wel vanzelf, moet ze gedacht hebben. En inderdaad, de enkele langere scènes tussen de twee zusjes zijn aangrijpend, maar de volle emotionaliteit overvalt je pas als de mallemolen plots stilvalt, wanneer de voorstelling eindigt met de intussen vertrouwd klinkende woorden: 'Hallo, bentekik. Bentekik, ja.'

De manier waarop misplaatste dramatiek, anekdotiek en heroïek vermeden worden, zeker in een voorstelling met dit onderwerp en dit persoonlijke engagement, getuigt van groot vakmanschap en jarenlange ervaring. Na een hele reeks multidisciplinaire producties gaat Eva Bal met *Bentekik* in zekere zin terug naar haar theaterroots, maar niet zonder de bagage die o.a. het werken aan de multimediale voorstelling *Voetstappen in de nacht* (1996-1998, Vlaamse, Franse, Engelse en Spaanse versies) opleverde. *Bentekik* oogt dan wel als een eerder gewone theatervoorstelling, maar zit vol minder voor de hand liggende keuzes. We hadden het al over de politieverhaalstructuur en de filmische encenering. Daarnaast is er de klankband van Johan de Smet, die niet alleen muzikaal ondersteunt, maar ook geregeld binnenbreekt in de voorstelling: intimistische kinderstemmen tijdens een flash-back en filosofisch-poëtische gedachten uit het dagboek van Habiba Boukhatem, die als het ware over de voorstelling uitgestrooid worden. De anderstali-ghe moeder is blond en spreekt Engels, wat het gezin onttrekt aan alle gangbare percepties van kansarmoede. Elk personage bestaat uit meerdere facetten en roept zowel

weezin als respect op, wat uiteindelijk resulteert in mededogen.

Bentekik is geen leerstuk, maar een leesstuk, in de oorspronkelijke betekenis van 'lezen' als 'verzamelen'. Alleen worden hier geen aren, maar levenservaringen verzameld. De kracht en het respect waarmee ze getoond worden zijn de vrucht van een zorgzaam productieproces, waarin Eva Bal en haar ploeg hun werk geregeld getoetst hebben aan het oordeel van betrokkenen en buitenstaanders. Eric de Kuyper keek mee over de schouders bij het tot stand komen van de tekst. Habiba Boukhatem volgde geregeld de repetities en haar commentaar was van onschatbare waarde om de juiste toon te vinden. Na 2,5 maanden repetities werd een volledige week try-outs ingelast voor zeer diverse publieken, waaronder jongeren uit instellingen, studenten psychologie en medewerkers van de politie. Hun feedback zorgde voor een aantal bijstellingen tijdens de tweede repetitieperiode. Het resultaat is een rijpe, rijke voorstelling, een eresaluut van een ervaren theatermaakster aan een meisje met talent, en vice versa.

Marleen Baeten

Bentekik

REGIE: Eva Bal
 MEDEWERKING TEKSTEN:
 Habiba Boukhatem
 ADVIES TEKSTEN: Eric de Kuyper
 SPEL: Barbara De Jonghe,
 Geert De Smet / Victor Peeters,
 Stephanie Germonpré, Dennis Költgen,
 Karen Vanparys
 MUZIEK :Johan De Smet
 DRAMATURGIE: Mieke Versyp
 SCENOGRAFIE: Bart Van Steenkiste
 KOSTUUMS: Stefanie Desmet,
 Bart Van Steenkiste
 PRODUCTIELEIDING: Pascal Poissonnier
 LICHT: Dirk Du Chau
 LICHTADVIES: Pink Steenvoorden
 KLANK: Bruno Jonckheere
 PRODUCTIE: Kopergieterij

OCTOBER/OKTOBRE VAN DITO'DITO

Eerbare voorstellen

Het 'opendeurproject'

October/Oktobre van Dito'Dito ging zijn tweede seizoen in. Het concept blijft boeiend: een maand lang nodigt Dito'Dito het publiek wekelijks uit; elk weekend wordt een nieuwe reeks kleine voorstellingen gepresenteerd, waaraan de makers slechts twee weken repeteren. In nauwelijks een maand tijd creëerde Dito'Dito tien voorstellingen. Zonder tal van gastacteurs en -dansers zou *October/Oktobre* onmogelijk te realiseren zijn. Voor deze editie werkten vaste leden Guy Dermul, Mieke Verdin, Nedjma Hadj en Willy Thomas nauw samen met onder meer Jan Hammenecker, Bernard Van Eeghem, Kadi Abdelmalek en Amid Chakir. Daarnaast bevolkten wekelijks nieuwe gezichten de scène. Ieder weekend stonden twee tot drie theater- en dansvoorstellingen op het programma. Net als vorig jaar was er de wekelijks terugkerende *Colère*, een soort speakerscorner. Elke avond werd afgesloten met een *Lied van de dag*.

Dito'Dito bleef voor

October/Oktobre trouw aan zijn filosofie: theater in de hoofdstad moet de communautaire grenzen overschrijden. Alle voorstellingen waren tweetalig of werden aanvullend simultaan vertaald. Het programma ging per weekend afwisselend door in BSBBis (het tijdelijk onderkomen van de Beurs-schouwburg) en in het Franstalige L'L, een sympathieke theaterzaal in de Matongewijk, die tijdelijk onderdak biedt aan het Théâtre de la Balsamine.

Uit het bovenstaande mag duidelijk wezen dat *October/Oktobre* in de eerste plaats van zich laat spreken door zijn kwantiteit. Een gezelschap dat een maand lang elk weekend zijn deuren opent, en in die tijd ook nog eens tien voorstellingen maakt, komt alleen al daardoor snel in de schijnwerpers te staan. Het eerste weekend kon je nog daags tevoren rustig je kaartje reserveren. Drie weekends later meldde het verkoopbureau een week op voorhand uitverkocht. De

